

Üniversite Okul İş Birliği: Üniversite Okulumda Okulum Üniversitede

University School Collaboration: University at my School my School at University

Murat Mücahit YENTÜR*
Serap ÇİMŞİR**
Leyla COŞKUN***
Füsun KUBİLAY****
Mehmet BATAN*****
Nuran SARMA*****

Öz

Bu çalışmanın amacı, Üniversite Okulumda Okulum Üniversitede projesi kapsamındaki faaliyetlere katılan okul öncesi ve sınıf öğretmenleri ile öğretmen adaylarının üniversite-okul iş birliğine ilişkin görüşlerini belirlemektir. Temel yorumlamacı nitel araştırma desenine göre kurgulanan bu araştırmanın örneklemini, proje faaliyetlerine katılan İstanbul'da devlet okullarında görev yapan okul öncesi ve sınıf öğretmenleri ile proje ortağı devlet ve vakıf üniversitelerinin okul öncesi ve sınıf eğitimi bölümlerinde öğrenim gören öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Veriler araştırmacılar tarafından, uzman görüşleri alınarak hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formlarından elde edilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi ve betimsel analiz tekniğiyle çözümlenmiştir. Analizler sonucunda katılımcı öğretmenlerin proje faaliyetlerinin kendilerine kişisel ve mesleki gelişim açısından katkı sağladıklarını düşündükleri; akademisyenlerden en fazla yöntem teknik, eğitimde oyun ve Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli (TYMM) konusunda faydalandıklarını düşündükleri belirlenmiştir. Katılımcı okul öncesi öğretmenlerinin aile katılımı, oryantasyon, iletişim, sınıf yönetimi, kapsayıcılık, mesleğin zorlukları

- * Doç. Dr., İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü, myentur@hotmail.com, ORCID: 0000-0003-4382-7502
** Sorumlu Yazar: Dr., MEB Ataşehir Mehmet Akif Ersoy İlkokulu, serapkr@gmail.com, ORCID: 0000-0002-6876-0087
*** Doktorant, MEB Sultangazi Dostluk İlkokulu, lleylacoskun@gmail.com, ORCID: 0000-0003-4932-2927
**** MEB Ataşehir Şehit Öğretmen Hasan Akan İlkokulu, fusunkubilay033@gmail.com, ORCID: 0000-0002-0966-6947
***** Dr., Bayrampaşa Kocatepe İlkokulu, mbatan_2013@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-1589-8269
***** MEB Cumhuriyet İlkokulu, nurann.sarma@gmail.com, ORCID: 0009-0008-9325-7003

Atf için: Töre, E., ve Pervan, A. (2026). Ortaokullarda beden eğitimi ve spor derslerinin etkililiğine ilişkin yönetici ve öğretmen görüşleri. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 64(64), 255-278. <https://doi.org/10.15285/maruaeabd.1896637>

Makale Gönderim Tarihi: 24.02.2026

Yayına Kabul Tarihi: 23.04.2026

Bu eser Creative Commons Atf-Gayri Ticari
4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

ve önemi, yaratıcılığı geliştiren sınıf ortamı ve okul iklimi konularında deneyim paylaşımı yapmayı; sınıf öğretmenlerinin ise iletişim, öğretim yöntem ve teknikleri, mesleğin önemi, sınıf yönetimi, okuma yazma öğretimi, veli ilişkileri, yöntem teknikler, projeler, web 2.0 araçları, birleştirilmiş sınıflar, çocuklar için felsefe konularında paylaşımlar yapmayı tercih ettikleri belirlenmiştir. Katılımcı öğretmen adaylarının deneyimli öğretmenlerin paylaşımlarının kendilerine meslekî ve kişisel açıdan katkı sağladığını düşündükleri belirlenmiştir. Sonuçlar tartışılmış, kurumlara, araştırmacılara ve uygulayıcılara yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İş birliği, okul, üniversite, öğretmen eğitimi, öğretmen adayı.

Abstract

The purpose of this study is to determine the views of preschool and classroom teachers, as well as teacher candidates, who participated in activities under the “University at my School my School at University” project regarding university-school collaboration. Designed according to a basic interpretive qualitative research framework, the sample of this study consists of preschool and classroom teachers working in public schools in Istanbul who participated in the project activities, as well as teacher candidates enrolled in the preschool and classroom education departments of the project’s partner public and foundation universities. The data were obtained from semi-structured interview forms prepared by the researchers with expert opinions. The data obtained were analyzed using content analysis and descriptive analysis techniques. The analyses revealed that the participating teachers believed that the project activities contributed to their personal and professional development and that they benefited most from academics in terms of methodological techniques, play in education, and the Turkish Century Education Model (TCEM). Participating preschool teachers will share experiences on family involvement, orientation, communication, classroom management, inclusivity, the challenges and importance of the profession, a classroom environment that fosters creativity, and school climate. while classroom teachers preferred to share their experiences on communication, teaching methods and techniques, the importance of the profession, classroom management, reading and writing instruction, parent relations, methods and techniques, projects, Web 2.0 tools, combined classes, and philosophy for children. It was determined that participating teacher candidates believed that the experienced teachers’ sharing contributed to them professionally and personally. The results were discussed, and recommendations were made for institutions, researchers, and practitioners.

Keywords: Collaboration, school, university, teacher training, pre-service teacher.

GİRİŞ

Toplumun gelişimi bireylerin aldığı nitelikli eğitimle sağlanabilir. Nitelikli eğitimin en önemli ayağının öğretmen ve öğretmenin nitelikleri olduğu belirtilebilir. Hem sahadaki öğretmenin hem de meslekî eğitim sürecindeki öğretmenin niteliğini artırmak, toplumsal ve teknolojik gelişimi destekleyebilir. Öğretmenlik mesleği Milli Eğitim Bakanlığı [MEB] (1973) tarafından “*Devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleği*” olarak tanımlanmaktadır. Öğretmenlik meslekî ve akademik formasyon gerektiren, özel uzmanlık bilgi ve becerisini temel alan bir meslektir (Alkan, 1998). MEB Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü, bu uzmanlık bilgi ve becerilerini üç yeterlik alanı olarak belirtmiştir: 1) *Meslekî bilgi yeterlik alanı*; alan bilgisi, alan eğitimi bilgisi ve mevzuat bilgisini içermektedir. 2) *Meslekî beceri yeterlik alanı*; eğitim öğretim planlama, öğrenme ortamlarını oluşturma, öğretme ve öğrenme

sürecini yönetme, ölçme ve değerlendirmeyi içermektedir. 3) *Tutum ve değerler yeterlik alanı*; millî, manevî ve evrensel değerler, öğrenciye yaklaşım, iletişim ve işbirliği ile kişisel ve meslekî gelişim alt yeterlik alanlarını içermektedir (MEB, 2017). Dolayısıyla öğretmenlik mesleğini yapacakların bu yeterliliklere sahip olacak şekilde eğitim süreçlerini tamamlamaları, mesleğe başladıklarında karşılaşabilecekleri kritik durumlarla ilgili strateji geliştirebilmeleri için ön öğrenmelerinin güçlendirilmesi gerektiği belirtilebilir. Öğretmen adaylarının sahadaki somut örnekleri deneyimli meslektaşlarının paylaşımlarından tecrübe etmesi, üniversite okul iş birliğinin önemli bir kazanımı olarak değerlendirilebilir. Öte yandan görev başındaki öğretmenlerin meslekî gelişimlerini desteklemek, bilgi ve becerilerini güncellemek amacıyla üniversite okul iş birliğini sağlanması da önemlidir.

Öğretmenler meslekî yaşamlarında farklı nedenlerden dolayı çeşitli sorunlarla karşılaşabilmektedir. Veenman (1984) bu sorunları öğrencileri motive etme, sınıf yönetimi, öğrencilerin farklılıklarını dikkate alma, sınıf çalışmalarını organize etme, öğretim materyallerinin eksikliği, velilerle iletişim kurma ve öğrencilerin çalışmalarını değerlendirme olarak sıralamaktadır. Bilhassa mesleğe başlayan öğretmenler, lisans düzeyindeki öğrenimlerinde daha çok teorik eğitim aldıklarından dolayı (Boyras, 2007), mesleklerine başladıklarında gerçek problemlerle karşı karşıya kaldıklarında mesleğe uyum sağlamakta zorluk çekebilme, daha fazla sorun yaşayabilmektedir (Korkmaz vd., 2004). Meslek hayatlarının başındaki öğretmenler göreve uyum sağlama, okula ve bulunduğu çevreye adapte olma, sınıf yönetimi, öğrenme-öğretme sürecini gerçekleştirme, gerekli materyallerin temin edilmesi, resmi işlerin yürütülmesi gibi hususlarda sorun yaşayabilmektedir (Gömlüksiz vd., 2010). Bu ve benzeri sorunların mesleğe yönelik tutumları ve dolayısıyla eğitimin kalitesini olumsuz etkileyebileceği söylenebilir. Meslek hayatının başındaki öğretmenlerin bu sorunlarla karşılaşma ihtimalini aza indirmek, sorunların üstesinden gelebilmelerini sağlamak için lisans öğrenimlerinde uygulamaya yönelik niteliği artırmak ve görev başındaki deneyimli öğretmenlerden destek almalarını sağlamak faydalı olabilir.

Öğretmen eğitiminde, öğretmen yetiştiren kurumların nasıl yapılandırılması gerektiği tartışılan önemli konulardan biridir (Özcan, 2013). Ahmed Cevdet Paşa, Osmanlı eğitim sistemine yön veren önemli isimlerden biri olarak, öğretmen yetiştirme sürecini geliştirmesi, ders içerikleri üretmesi ve Türkçeyi bilim dili olarak sadeleştirilmesiyle, eğitimde teori ile uygulamayı birleştiren bir yaklaşım benimsemiştir (Çaylar, 2025; Oğuz, 2014). Ahmed Cevdet Paşa, Osmanlı ilimler akademisi olarak kabul edilen Encümen-i Dâniş'in kurulmasında önemli katkılarda bulunmuştur, ayrıca Darülmüallimin Nizamnamesi onun döneminde hazırlanmıştır. Türkçenin bilim dili olarak geliştirilmesi amacıyla çalışmalar yapmıştır. Okullarda kullanılması amacıyla modern yöntemlere uygun Türkçe dilbilgisi ve ders kitaplarının hazırlanmasını sağlamıştır (Şimşirgil ve Ekinçi, 2015). Ayrıca okula giriş ve imtihan esaslarının düzenlenmesi, devamsızlık durumlarının belirtilmesi, stajyerlik uygulaması, eğitim programlarının hazırlanması ve diğer hükümlerin kararlara bağlanması, eğitimin bilimsel olarak ele alındığını göstermektedir. Öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği özelliklerin belirlenmesi muhtemelen ilk kez onun döneminde hazırlanan Darülmüallimin Nizamnamesi ile olmuştur (Akyüz, 2008). Bu çalışmalar, günümüzde üniversite-okul iş birliği anlayışıyla ilişkilendirilebilir. Cevdet Paşa'nın öğretmen yetiştirme sürecini hem teorik hem uygulamalı şekilde ele alması, üniversitelerde üretilen akademik bilginin okullarda uygulanmasına benzer bir model sunmaktadır. Özellikle stajyerlik uygulamaları ve öğretmenlik mesleğine yönelik standartların

belirlenmesi, günümüzde öğretmen adaylarının sahada yetiştirilmesi esasına dayanan üniversite-okul iş birliğinin erken bir örneği olarak değerlendirilebilir. Bu yönüyle Cevdet Paşa'nın yaklaşımı, öğretmen eğitiminin yalnızca akademik bilgiyle sınırlı kalmayıp sahadaki uygulamalarla desteklenmesi gerektiğini vurgulayan modern eğitim anlayışıyla da örtüşmektedir.

Türkiye'de Özcan'ın (2013) öğretmen eğitiminde uygulamayı yoğun olarak çırak-kalfa-usta modeliyle teori ve uygulamayı birleştiren "Okulda Üniversite" modelinde; "öğretmen yardımcısı" kavramına yer verilmekte, eğitim fakültelerinin ilk iki yılında temel derslerini alan öğretmen adaylarının üçüncü sınıfta iş birliği yapılan okullarda iki dönem "öğretmen yardımcısı" olarak yetiştirilmesi önerilmektedir. Bu model haricinde hizmet sürecindeki öğretmenlerin eğitimiyle ilgili bir eğitim modeline Türkiye'de rastlanmamıştır. Oysa hem görev başındaki öğretmenin hem de eğitim fakültelerindeki öğretmen adayının meslekî ve kişisel gelişimin sağlanmasına yönelik bir çalışmanın nitelikli bir eğitim için önemi yadsınamaz.

Üniversitelerin toplumla iç içe olması gerekirken mevcut durumda, özellikle eğitim fakülteleriyle okullar arasındaki iletişimin yeterli olup olmadığı tartışılabilir. İlgili literatürde hizmet sürecindeki öğretmen eğitimiyle ilgili koçluk (Bersin, 2007), mentorluk (Karabacak, 2010; Yıldırım ve Yılmaz, 2013) ve danışmanlık kavramlarıyla karşılaşılmaktadır. Ülkemizde hizmet sürecindeki öğretmen eğitiminde literatürdeki bu kavramlardan ziyade, Hizmet İçi Eğitim (HİE) seminerlerinin yaygın olduğu bilinmektedir. HİE seminerleriyle ilgili araştırmalarda bu seminerlerin; öğretmen ihtiyaçları (Gökdere ve Çepni, 2004; Kıldan ve Temel, 2008), zaman, fiziki olanaklar, mekân (Ergin vd., 2012), hedef kitle (Gönen ve Kocakaya, 2006; Kanlı ve Yağbasan, 2002), çok azının takip çalışmalarının yapılması (Çepni ve Şenel Çoruhlu, 2010), eğitimlerin uygulamaya dönük olmaması (Cengiz, 2013) gibi nedenlerle amacına yeterince hizmet edemediğini göstermektedir. HİE seminerlerinin istenen başarıya ulaşamamasındaki önemli sebeplerden biri seminerlerin alanlarında yetkin kişiler tarafından verilmemesi olarak belirtilmektedir (Kazu ve Kerimgil, 2008). Sınıf öğretmenlerinin HİE ihtiyaçlarını belirlemeye yönelik Şahin'in (2013) araştırmasında, öğretmenlerin tamamına yakınının HİE seminerlerini akademisyenlerin vermesini istedikleri belirlenmiştir. Gökdere ve Çepni (2004), HİE seminerlerinin etkililiğini artırmak için alanında uzman akademisyenler tarafından verilmesi gerektiğini belirlemiştir. Dolayısıyla öğretmenlerin meslekî gelişimlerini desteklemek için üniversitelere gereksinim duyduklarını, bilgi paylaşımını önemsediklerini, MEB ve üniversite işbirliği ihtiyacını ve önemini göstermektedir. Bu ihtiyaçtan yola çıkarak bu çalışmada, eğitim fakültesinde görev alan sınıf eğitimi ve okul öncesi öğretmenliği öğretim elemanlarının devlet okullarında görev yapan sınıf öğretmeni ve okul öncesi öğretmenleriyle bir araya gelerek eğitim-öğretimde veri paylaşımına köprü olması planlanmaktadır. Öğretim elemanlarının, planlama aşamasında öğretmenlerle yapacağı görüşmelere dayanarak, öğretmenlerin hangi alanda danışmanlığa ihtiyaç duyduklarını belirlemesi, bu doğrultuda seminer programı oluşturması proje kapsamında beklenmektedir.

Mesleğe başlayan öğretmenlerin yeterli algılarına ve karşılaştıkları sorunlara ilişkin araştırmalarda sınıf öğretmenlerinin öğretmenlik rolüne, okula ve çevreye uyum sağlamada, resmi işleri ve öğretim görevini yerine getirmede, sınıf yönetiminde, çeşitli derslerin öğretiminde, rehber öğretmenler, yöneticilerinden yeterince destek almada, teknoloji ve araç gereçlere ulaşmada,

öğrencilerin motivasyonlarını arttırmada sorunlarla karşılaştıkları ve bu sorunların görev yapılan yerleşim yeri, görev yapılan okuldaki öğretmen sayısına ve mezun oldukları fakülteye göre anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir (Korkmaz, 1999; Korkmaz vd., 2004; Sarı, 2011). Ancak literatürde öğretmenlerin üniversitelerin eğitim fakültelerindeki derslere katılmalarına ilişkin görüşlerine yönelik araştırmalara, ayrıca öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının karşılıklı iş birliğine ilişkin görüşlerine yer verilen araştırmalara yeterince rastlanmamıştır. Dolayısıyla bu yönüyle bu araştırma özgün olarak nitelendirilebilir. Daha nitelikli bir eğitimin sağlanması için öğretmen yetiştirmede kalitenin artırılması ve öğretmen motivasyonunun sağlanmasına yönelik bu araştırmaya ihtiyaç duyulmuştur. Bu araştırmanın örneklemini görev başındaki öğretmenlerden ve eğitim fakültelerinin sınıf eğitimi ve okul öncesi eğitimi anabilim dallarında eğitim gören öğrencilerden seçilmiştir. Deneyimli öğretmenlerin ve akademisyenlerin karşılıklı fayda ilkesine dayalı olarak işbirliği yapabilecekleri bu çalışmanın, öğretmenlerin meslekî bilgi ve becerilerinin gelişimine katkı sağlayacağı, bunun öğrenme-öğretme ortamındaki sorunların çözümünü kolaylaştırabileceği düşünülmektedir. Bu çalışmanın eğitim alanındaki yetkililere ve uygulayıcılara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Ülkemizde bazı eğitim fakültelerinin uygulama okullarıyla işbirliğini tam gerçekleştiremedikleri uygulamaya yeterince ağırlık vermedikleri söylenebilir (Sağ, 2007). Dolayısıyla göreve başlayan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunları en aza indirmek için alanlarında uzmanlaşmalarının sağlanması ve meslekî anlamda daha iyi yetiştirilmeleri gerekmektedir (Güneş, 2016). Üniversite-okul iş birliğinin öğretmenlere, öğretmen adaylarına ve akademisyenlere çeşitli yararları olacağı söylenebilir. Bu doğrultuda hazırlanan “Üniversite Okulumda Okulum Üniversitede” projesinde İstanbul’da devlet okullarında görev yapan deneyimli öğretmenlerin; üniversite ve okul iş birliğine dayanan, teori ile uygulamayı eşit oranda ve eş zamanlı yer veren, hem uluslararası standartlarda en iyi öğretmenleri yetiştirecek hem de mevcut öğretmenlerin ve akademisyenlerin meslekî gelişimini destekleyecek MEB ve eğitim fakülteleri arasında bir köprü görevi görmesi hedeflenmektedir. Proje kapsamında belirlenen “mentor öğretmenlerin” eğitim fakültesindeki sınıf öğretmenliği ve okul öncesi öğretmenliği öğrencilerine mesleğe başladıklarında karşılaşılabilecek durumlarla ilgili olarak bilgi, beceri ve deneyimleriyle model olması hedeflenmiştir. Bu çalışma ile öğretmenlerin okul kültürünü eğitim fakültelerine taşıyarak, öğretmen adaylarının mesleğe yönelik pozitif tutum geliştirmelerine ve görev başındaki öğretmenlerin akademik gelişimlerini desteklemeye katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Dolayısıyla bu çalışmanın amacı, MEB ile üniversitelerin iş birliği kapsamında “Üniversite Okulumda Okulum Üniversitede” projesine katılan öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının proje faaliyetleri hakkında görüşlerini belirlemektir. Bu doğrultuda aşağıdaki araştırma soruları incelenmiştir:

- Öğretmenlerin proje kapsamında deneyim paylaşımı faaliyetine ilişkin görüşleri nelerdir?
- Öğretmenler, öğretmen adaylarına hangi konularda deneyim paylaşımı yapmayı tercih etmişlerdir?
- Öğretmenler üniversite okul işbirliği faaliyetlerinde öğretim üyelerinden hangi konularda yararlandıklarını düşünmektedirler?
- Öğretmen adaylarının deneyimli öğretmenlerin paylaşımlarına ilişkin görüşleri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırma temel yorumlamacı nitel araştırma desenine göre tasarlanmıştır. Bu desende insanların dünyalarını nasıl inşa ettikleri, deneyimlerine ne anlam kattıkları ve yaşamlarını nasıl yorumladıklarıyla ilgilenilir (Merriam, 2013). Bu çalışmada öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının deneyimleri anlaşılma ve yorumlanmaya çalışılmış, görüşleri ortaya koymak amaçlanmıştır.

Araştırmanın Çalışma Grubu

Bu çalışmanın katılımcıları 2024-2025 eğitim-öğretim yılında proje ortağı üniversitelerin eğitim fakültelerinin okul öncesi ve sınıf öğretmenliği anabilim dallarında öğrenim gören öğrencileri, görevli olan öğretim üyeleri ve İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü'nün görevlendirdiği deneyim paylaşımında bulunacak sınıf öğretmenleri ve okul öncesi öğretmenlerinden oluşmaktadır.

Araştırmanın verileri 2024-2025 eğitim-öğretim yılının bahar döneminde elverişli örneklem (seçkili) olarak İstanbul'dan projeye dahil olan öğretmenler ve öğretmen adaylarından toplanmıştır. Bu örneklemede zaman, işgücü ve para kaybını önleme amaçlanır. Araştırmacılar ulaşılabilir ve tasarruf sağlayan örneklem üzerinde çalışmaktadır (Büyüköztürk vd., 2017). Çalışmanın örneklemini devlet okullarında görev yapan okul öncesi ve sınıf öğretmenlerinden proje faaliyetlerine katılan öğretmenler ile deneyim paylaşımına katılan okul öncesi ve sınıf eğitimi lisans öğrencilerinden yarı yapılandırılmış görüşme formunu gönüllü dolduranlar oluşturmaktadır. Çalışma grubunun demografik özellikleri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1.

Çalışma Grubunun Demografik Özellikleri

Katılımcı Öğretmenlerin Demografik Özellikleri							
Değişken		F	%	Değişken		F	%
Cinsiyet	Kadın	33	87	Mezuniyet durumu	Lisans	15	40
	Erkek	5	13		Yüksek lisans	18	47
Yaş	31-40	13	34	Meslekî kıdemi	Doktora	5	13
	41-50	18	47		6-10 yıl	2	5
	51 ve üzeri	7	19		11-15 yıl	5	13
Branş	Sınıf ögr.	25	66	16-20 yıl	13	34	
		Okul öncesi ögr.	13	34	21-25 yıl	12	32
				26 ve üzere	6	16	
				Toplam	38	100	
Katılımcı Öğretmen Adaylarının Demografik Özellikleri							
Değişken		F	%	Değişken		F	%
Cinsiyet	Kadın	23	86	Bölüm	Sınıf ögr.	14	48
	Erkek	4	16		Okul öncesi ögr.	13	52
Yaş	18-20	9	36				
	21-30	17	60				
	31 ve üzeri	1	4	Toplam	27	100	

Not: "F" frekans, "%" yüzdeyi ifade etmektedir.

Tablo 1’de, katılımcı öğretmenlerin çoğunun kadın, sınıf öğretmeni ve yüksek lisans mezunu olduğu görülmektedir. Ayrıca katılımcı öğretmen adaylarının çoğunun kadın ve okul öncesi öğretmenliğinden olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Araçları ve Verilerin Toplanması

Bu araştırmada verileri toplamak için, araştırmacılar tarafından uzman görüşleri alınarak hazırlanmış “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” uygulanmıştır. Form hazırlanırken alanyazın taranmış, değerlendirmeler yapılarak taslak sorular oluşturulmuştur. Daha sonra taslak sorular iki uzmanın görüşlerine sunulmuştur. Uzmanların görüşleri doğrultusunda ölçme aracına son şekli verilmiştir.

Bu araştırmaya İstanbul Medeniyet Üniversitesi – Sosyal ve Beşerî Bilimler Yayın Etiği Kurulunun 2024/10 sayılı 26.11.2024 tarihli etik kurul kararıyla onay verilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada verilerin çözümlenmesinde içerik analizi ve betimsel analizden yararlanılmıştır. İçerik analizi yöntemiyle ilişkiler ve kavramlar belirlenmeye çalışılmıştır. Elde edilen verilerin oluşturulan temalar altında yorumlanması, açıklanması, neden-sonuç ilişkilerinin incelenmesi ve sonuca ulaşılması için betimsel analizden yararlanılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Araştırmada katılımcılardan elde edilen formlar numaralandırılmış, alınan cevaplar araştırmacılar tarafından ayrı ayrı okunmuştur. Formlardaki betimlemeler kodlanarak kategoriler belirlenmiştir. Araştırmacılar ayrı ayrı kodları ve kategorileri belirlemiş, sonra bir araya gelerek kategorilere isim vermede anlaşmazlıkları gidererek ortak karara varmıştır. Katılımcılara Ö1 (Öğretmen 1) ve ÖA1 (Öğretmen Adayı 1) şeklinde verilen kod isimler kullanılmıştır.

Verilerin Geçerlik-Güvenirlik Çalışmaları

Araştırmacılar arasında “görüş birliği” ve “görüş ayrılığı” olan hususlar belirlenmiştir. Araştırmada kodlayıcı güvenilirliği, Miles ve Huberman’ın (1994) Görüş Birliği / (Görüş Ayrılığı + Görüş Birliği) x 100 formülü ile %90 olarak bulunmuş, buna göre kodlayıcıların belirlediği kategorilerin tutarlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Anlaşılabilirliği sağlamak için katılımcıların ifadelerinden betimlemelere yer verilmiştir.

BULGULAR

Katılımcı Öğretmenlerinden Elde Edilen Bulgular

Katılımcı öğretmenlerin proje faaliyetlerine katılmanın kendilerine sağladığı katkılara yönelik görüşlerine ilişkin bulgular Tablo 2’de belirtilmiştir.

Tablo 2.*Katılımcı Öğretmenlerin Proje Faaliyetlerine Katılmanın Kendilerine Sağladığı Katkılarına Yönelik Görüşleri*

Tema	Kategori	f
Kişisel		26
	Mutluluk	12
	İletişim	6
	Heyecan	5
	Özgüven	3
Meslekî		51
	Meslekî tatmin/motivasyon	23
	Meslekî gelişim	15
	Farkındalık	13
Toplam		77

Tablo 2’de katılımcı öğretmenlerin proje kapsamındaki deneyim paylaşımlarının kendilerine kişisel ve meslekî olarak katkı sağladığını; kişisel katkı temasında öğretmenler sırayla mutluluk, iletişim becerileri, heyecan ve özgüven açısından; meslekî katkı temasında meslekî gelişim, meslekî tatmin/motivasyon ve farkındalık açısından yaralandıklarını düşündükleri görülmektedir.

Kişisel katkı olarak mutlu olduklarını belirten katılımcı öğretmenlerin “Öğretmen adaylarıyla bir arada olmak deneyimlerimi paylaşmak keyifliydi.”Ö2, “Onların istekle dinlemeleri beni mutlu etti.”Ö6, “Geleceğin öğretmenlerine deneyimlerimi aktarma fırsatı bulabildiğim için mutluyum.”Ö8, “21 yıl sonra mezun olduğum üniversitemde tecrübelerimi anlatmak çok büyük bir mutluluk ve gururdu.”Ö11 ve “Öğretmen adaylarıyla bilgi ve tecrübelerimi aktardığım için çok mutluyum.”Ö27 betimlemeleri dikkat çekmektedir.

Proje kapsamındaki faaliyetlerin kişisel olarak iletişim becerilerinin geliştiğini belirten katılımcılar ise “Üniversite öğrencileriyle buluşmak kendimi onlara nasıl daha iyi ifade edebilirim diye düşünmemi, kendimi geliştirmemi sağladı.”Ö18 ve “Üniversitede paylaşım yapmak kendimi yenilememi sağladı.”Ö15 betimlemeleri ile görüşlerini belirtmişlerdir.

Deneyim paylaşımının kendilerini heyecanlandırıldığını belirten katılımcı öğretmenler “Öğretmen adaylarının hevesleri beni heyecanlandırdı, mesleğe başladığımdaki heyecanı hissettim.”Ö19, “İnanarak içinde olduğum bir proje, öğretmen adaylarını umutlu görmek ve deneyimlerimi paylaşmak beni heyecanlandırdı.”Ö20, “Meslektaş adaylarıyla beraber olmak beni heyecanlandırdı.”Ö6, “Yeniden üniversitede olmak farklı bir yaş grubu ile çalışmak heyecan verici oldu. Karşılıklı çok keyif aldığımızı düşünüyorum.”Ö30 şeklinde betimlemeler ile görüşlerini belirtmişlerdir.

Deneyim paylaşımının kendilerine özgüven kazandırdığını belirten katılımcı öğretmenlerin “Üniversite ortamında olması özgüvenimi geliştirdi.”Ö1, “Üniversite öğrencilerine sunum yapmak özgüvenimi artırdı.”Ö31 ve “Eğitim süreçlerinde güvenimi pekiştirdi.”Ö36 betimlemeleri dikkat çekmektedir.

Meslekî katkı olarak katılımcı öğretmenlerin sırasıyla meslekî tatmin, meslekî gelişim ve farkındalık kategorilerinde görüş belirttikleri görülmektedir.

Deneyim paylaşımının kendilerine meslekî tatmin sağladığını belirten katılımcılar “Gençlere ilham olmak, yaşadıklarımızı anlatmak, yol gösterici olabilmek heyecan vericiydi.”Ö5, “Meslekte

karşılaşacakları sorunlarda yardımcı olmak gurur vericiydi.”Ö6, “Geleceğin öğretmenlerine deneyimlerimi aktarma fırsatı bulduğum için çok mutluyum.”Ö8, “Deneyimlerimi paylaşmak iyi geldi.”Ö13, “Öğretmen adaylarıyla iletişim beni gururlandırdı.”Ö26 ve “Yerimizi devredeceğimiz meslektaşlarımız dikkatle sizi izliyorlar. Benim için meslekî yıllarımı gözden geçirdiğim ve onlardan enerji aldığım unutamayacağım bir anı oldu.”Ö34 ifadeleriyle betimlemişlerdir.

Bazı katılımcı öğretmenler deneyim paylaşımının kendilerine motivasyon sağladığını “Hocalarımı görmek, 21 yıllık süreçte meslekteki gelişimleri paylaşmak, bu mesleğin iyi şekilde yapmaya çalışan meslektaşlarımla beraber olmak çok kıymetliydi.”Ö11, “Yeni nesil öğretmen adaylarının bakış açılarını ve enerjilerini görmek bana motivasyon sağladı.”Ö37, “Benim için çok iyi bir motivasyon oldu.”Ö21, “Genç arkadaşlarla tanışmak motivasyonumu arttırdı.”Ö3, “Öğretmen adaylarına öğrencilerin durumları ve uygulamalarıyla ilgili paylaşım yapmak güzeldi.”Ö15 betimlemeleri ile açıklamıştır.

Deneyim paylaşımının meslekî gelişim açısından katkı sağladığını düşünen katılımcı öğretmenlerin “Yetişkin ve eğitilmiş bir grupla çalışmak çok farklı ve faydalı oldu.”Ö1, “İnsan öğrettikçe öğrenir, öğretebilmek için kendini yenilenmek gerekir. Ben de farklı ders içeriği hazırlayarak neler yapabildiğimi gördüm.”Ö4, “Deneyimlerimi paylaşmak kendimi yeniden değerlendirme fırsatı sağladı.”Ö8, “Meslekî deneyimlerimi aktarabilmek eşsiz bir deneyimdi, yaptıklarımı ve yapacaklarımı gözden geçirme fırsatı sağladı.”Ö9 şeklindeki betimlemeleri dikkat çekmektedir.

Katılımcı öğretmenlerin “30 yıllık meslek hayatımı gözden geçirdim ve mesleğimde yaptıklarımı değerlendirme şansı buldum.”Ö20, “Kendimizi yenileme fırsatı bulduk.”Ö22, “Bilgilerimi yenileme, grup önünde konuşma açısından önemliydi.”Ö32, “Kendimi güncelleme, yenilikçi yaklaşımlar konusunda araştırma fırsatı oldu.”Ö38, “Bu proje, eğitim verme becerilerimi geliştirmemi, farklı eğitim yöntemlerini deneyimlememi sağladı. Gençlerle etkili iletişim kurma ve ihtiyaçlarına uygun içerik sunma yetkinliğimi artırdı.”Ö36, “Öğretmen adaylarının beklenti ve fikirlerini öğrenip uygulamalarımı gözden geçirdim.”Ö12, “Kendimi tazeleme fırsatım oldu, öğrenmek ömür boyu devam ediyor, bu projede yer almak meslekî doyuma ulaştırdı, öğretmen adaylarının sorularıyla araştırma yoluna girdim.”Ö27 şeklinde betimlemeleri de dikkat çekmektedir.

Deneyim paylaşımının iş birliği ve farkındalık sağladığını düşünen katılımcı öğretmenlerin betimlemeleri “Bu projeye üniversitedeki hocalarımızla daha çok bir arada olmamız gerektiğini fark ettim. Bunun için iş birliği halinde çalışmamız gerektiğini düşünüyorum.”Ö11, “Öğrencilik yıllarımı, yeni mezun heyecanımı hatırladım. Hocalarımla bir araya geldim, şu an ve geçmişle ilgili değerlendirmelerde bulundum.”Ö12, “Üniversite öğrencilerinin karşısında alandan biri olarak bilgi paylaşmak çok geliştiriciydi. Karşılıklı öğretici bir çalışma olduğunu düşünüyorum.”Ö23, “Meslek hayatımı ve deneyimlerimi değerlendirme fırsatı buldum. Hangi yönlerimin güçlü hangilerinin geliştirilmesi gereken noktalar olduğunu fark ettim.”Ö37, “Birliklerimi paylaşmak ve geleceğin öğretmenlerine ışık tutabilmek, sorumluluğumun sadece sınıfta değil, aynı zamanda öğretmen yetiştirme sürecinde de devam ettiğini hissettirdi.”Ö38 şeklindedir.

Katılımcı öğretmenlerin proje kapsamında deneyim paylaşımı yapmayı önemsedikleri konulara ilişkin bulgular Tablo 3’te belirtilmiştir.

Tablo 3.*Öğretmenlerin Deneyim Paylaşımı Yapmayı Önemledikleri Konular*

Tema	Kategori	f	
Okul öncesi eğitimi	Aile katılımı	4	
	Oryantasyon	3	
	İletişim	3	
	Sınıf yönetimi	3	
	Kapsayıcılık	3	
	Mesleğin zorlukları ve önemi	2	
	Yaratıcılığı geliştiren ortam	1	
	Okul iklimi	1	
	Sınıf eğitimi	İletişim	14
		Öğretim yöntem teknikleri	11
Sınıf yönetimi		9	
Mesleğin önemi ve motivasyon		8	
Projeler		5	
Web 2.0 araçları		3	
Ders araç gereçleri/materyaller		3	
Kaynaştırma		2	
Okuma yazma öğretimi		2	
Birleştirilmiş sınıflar		2	
Uyum haftası		2	
Branş dersleri		2	
Siber güvenlik		1	
Sosyal etkinlikler, törenler ve özel günler		1	
Felsefe		1	
Toplam		84	

Tablo 3'te okul öncesi öğretmenlerinin aile katılımı, oryantasyon, iletişim, sınıf yönetimi, kapsayıcılık, mesleğin zorlukları ve önemi, yaratıcılığı geliştiren sınıf ortamı ve okul iklimi konularında deneyim paylaşımı yapmayı tercih ettikleri görülmektedir.

Okul öncesinde oryantasyon ve sınıf yönetimi konusunda deneyim paylaşımı yaptığını belirten katılımcıların betimlemeleri “Sınıf yönetimi, oryantasyon süreci ve aile iletişimimi açıkladım.”Ö23, “Aile katılımı, veli akademileri, veli ile iletişim hakkında öğretmen adaylarına paylaşımlarda bulundum.”Ö19, “Veli-öğretmen-öğrenci iş birliğinin önemini açıkladım.”, “Veli iletişiminde kullanılacak yöntemleri, aileyi sürece dâhil etmenin yolları ve önemini paylaştım.”Ö31 şeklindedir.

Katılımcı öğretmenlerin meslekî zorluklar ve mesleğin önemi ile ilgili olarak “Stajda karşılaştıkları zorluklar üzerine olan interaktif kısım oldukça verimliydi.”Ö17, “Mesleğe başladığımda yaşadığım acemilikler, sınıf yönetiminde karşılaşılabilecek sorunlar ve çözümler, mesleğin önemi hakkında paylaşımlarım oldu.”Ö31, “TRT EBA TV anaokulu öğretmeni olmak, meslekteki farklı iş alanları

ve zorlukları açıkladım.”Ö38, “Okul iklimi ve öğretmenlik hakkında bilgi verdim, yüksek oranda beklentileri karşılandı.”Ö27 betimlemeleri dikkat çekmektedir.

Katılımcı öğretmenlerin yaratıcılığı destekleyen sınıf ortamı konusunda “Reggio Emilia ilhamlı sınıf oluşturma ve okul öncesinde çocuk olma konusunda paylaşımda bulundum. Okul öncesinde sanatsal bakışın nasıl olabileceği konusunda ışık tutmaya çalıştım. Merak nasıl oluşturulur ile ilgili somut bir çalışma sundum, çocukların meraklarını nasıl canlı tutmakla ilgili tecrübelerimi aktardım. Klasik kalıpların içinden mesleklerine bakmamalarını anlatmaya çalıştım.”Ö26 betimlemesi dikkat çekmektedir. Kapsayıcılık konusunda “Kapsayıcı okul öncesi sınıflarda öğretim konusunda konuştuk, yaptığımız uygulamaların öğrencilerin ve öğretim görevlisinin çok ilgisini çektiğini fark ettim.”Ö28 betimlemesi dikkat çekmektedir.

Tablo 3’te sınıf öğretmenlerinin iletişim, öğretim yöntem ve teknikleri, mesleğin önemi, sınıf yönetimi, okuma yazma öğretimi, veli ilişkileri, yöntem teknikler, projeler, web 2.0 araçları, birleştirilmiş sınıflar, çocuklar için felsefe konularında paylaşımlar yapmayı tercih ettikleri görülmektedir.

İletişim konusunda deneyim paylaşımı yaptığını belirten katılımcı öğretmenlerin betimlemeleri “Veli iletişimi, veli toplantıları, veli görüşmeleri hakkında bilgi aktardım. Öğrenciler özellikle uygulamada veliyle öğrenci/öğretmen ilişkilerini, sorunları, olumlu/olumsuz yönlerini ve veliyle iletişim kurma yollarını, sınırlarını bilmediklerini belirttiler.”Ö12, “Veli, öğrenci, meslektaş iletişimiyle ilgili deneyimlerimi aktardım.”Ö9, “Veli ilişkileri, öğrenci ilişkileri ve yakından tanıma yöntemleri, veli uyumunun sınıfa etkisini açıkladım.”Ö1, “Veli motivasyonu, velilerle karşılaşabilecekleri sorunları konuştuk.”Ö6, “Sahada zorlanacaklarını düşündüğüm öğrenci veli iletişimi konusunda tecrübelerimi aktardım, sınıfa girmeyen öğrenci için hangi dili kullanmalı gibi.”Ö3 betimlemeleri dikkat çekmektedir.

Sınıf yönetimi konusunda deneyim paylaşımı yaptığını belirten katılımcı öğretmenlerin “Sınıf yönetimi konusunu paylaştım, öğretmen adaylarının odaklı dinlediklerini gözlemledim.”Ö13, “Öğretmen adayları sınıf yönetimi noktasında kaygılarını iletiler, önerilerde bulundum.”Ö2, “Sorunlu öğrencilerle nasıl bir yol izleneceğini örnek olaylarla açıkladım.”Ö10, “Sınıf yönetimi, veli işbirliği gibi konularda yaşadığım örnek olayları aktardım. Öğrenciler ilgiyle dinlediler.”Ö29, “Sınıf yönetimindeki tecrübelerimi paylaştım, örneklerle anlattığım için ilgilerini çekti.”Ö31 şeklindeki betimlemeleri dikkat çekmektedir.

Kaynaştırma konusunda deneyim paylaşımı yaptığını belirten katılımcılardan “Kaynaştırma öğrencileriyle ilgili paylaşımda bulundum. Kaynaştırma öğrencilerinde karşılaşılan zorluklara çözüm önerileri ve veli iletişimi konusunda kaygılı olan öğrenciler sunum sonrasında kendilerindeki kaygıların yersiz olduğunu belirttiler.”Ö9 şeklindeki betimlemesi dikkat çekmektedir. Ayrıca Web 2.0 araçları konusunda Ö11’in “Web 2.0 araçlarını sınıfta uyguladığım örnekler üzerinden anlattım. Canva kullanarak okul gazetesi çıkarıyoruz. Gazete örneklerini gösterdim, onların da yapabileceklerini belirttim.” betimlemesi ile resmi evraklar ve e-okul işleri konusunda Ö14’ün “Okul evraklarının doldurulmasında, derslerde dijital ortamda kullanacakları web 2.0 araçlarını, EBA, e-okul gibi platformları tanıttım.” betimlemeleri dikkat çekmektedir.

Sosyal etkinlikler, milli bayramlar ve özel günler konusunda deneyim paylaşımı yaptığını belirten katılımcı öğretmenlerin “Sosyal etkinlik, milli bayramlarda yapabileceklerini aktardım. Videoları-görüntüleri paylaştığımda gelen dönütlerden amacımıza ulaştığımızı anladım.”Ö5 betimlemesi dikkat çekicidir. Çocuklar için felsefe konusunda paylaşım yapan Ö11 “P4C (Çocuklar İçin Felsefe) eğitmeniyim, sınıfımda yaptığım çalışmaları uygulamalı olarak anlattım. Farklı bir öğrenci grubuyla karşı karşıya gelececeklerini, onlara yetebilmek için yeniliklerden haberdar olmaları için bu konuları seçmiştim. Çoğunun P4C’yi yeni duyduğunu fark ettim. Getirdiğim P4C kitaplarını çoğu inceledi.” şeklindeki betimlemesi de dikkat çekmektedir.

Katılımcı öğretmenlerin meslekî motivasyon konusundaki betimlemeleri “Öğretmenliğin aslında yüreğe dokunmak olduğunu gördüler. Bir öğrenci istemeyerek bu bölümü seçtiğini ama sunumdan sonra bakış açısının değiştiğini söyledi.”Ö7, “Öğrencilerin paylaşımlarından anladım ki akademik bilgi edindikleri eğitim hayatlarının sonunda çalışma hayatlarına bu bilgiyi aktarmakla ilgili soru işaretleri var. Örneğin; dezavantajlı veya doğu illerine atanırsalar nelerle karşılaşp nasıl bir yol izleyecekleri konusunda çok soru sordular. Aldıkları cevaplarla mesleğe karşı olumlu bakış geliştirdiklerini düşünüyorum.”Ö16, “Mesleğimizin atanmış bir memur mantığıyla değil adanmış bir ömür kalitesiyle yapılması gerektiğini vurguladım, dönüşler beni mutlu etti.”Ö21, ve “Öğretmen adaylarına yılın başından sonuna kadar neler yaşayacaklarını aktardım. Öğretmenin nasıl çözüm odaklı olması gerektiğini eğitim fakültelerindeki akademik bilgilerin sınıftaki ve hayattaki karşılığını konuştuk.”Ö30 betimlemeleri de dikkat çekmektedir.

Öğretim yöntem teknikleri konusunda katılımcı öğretmenlerin betimlemeleri “Sınıf içi etkinlikleri uygulamada hangi yöntem teknikleri kullanabileceklerini açıkladım.”Ö3, “Kuramsal bilginin sınıfta karşılığıyla ilgili konuştuk.”Ö2, “Sınıfta yaptığım eğitim-öğretim uygulamaları örneklerle açıkladım.”Ö10, “Öğretmen adaylarına disiplinlerarası öğretim ve projelerle ilgili paylaşımlarımı çok beğendiklerini ve öğretmen olduklarında mutlaka kullanacaklarını belirttiler.”Ö15, “İlkokul öğrencilerine görsel sanatlar, beden eğitimi, müzik derslerini nasıl işlediğimi, hazırlıklarımı ve uyguladığımı anlattım. Bu bilgilerin onlar için çok önemli olduğunu, dersin çok verimli olduğunu, bu tarz paylaşımların çok olmasını istediklerini söylediler. Özellikle beden eğitimi dersi için getirdiklerimi çok beğendiklerini söylediler.”Ö25 şeklindedir.

Katılımcı öğretmenlerin ilk okuma yazma öğretimi konusundaki “1.sınıfta kullandığım yöntem-teknikleri ve okuma yazma sürecindeki güncel durumları anlattım. Öğrenciler akademik olarak bilgi aldıklarını ama sınıf ortamında yaşananların böyle olduğunu bilmediklerini söylediler.”Ö7, “Okula uyum ve birinci sınıfta okuma yazma eğitimi, okumanın önemini aktardım. Sordukları sorulardan sınıf öğretmeni için ilk okuma yazmanın ne kadar önemli olduğunu anladıklarını, bu konuya çok önem verdiklerini fark ettim.”Ö18 betimlemeleri ile birleştirilmiş sınıflar konusundaki “Birleştirilmiş sınıflarla ilgili dersler eğitim fakültelerinde okutulmadığı için konu dikkatlerini çekti. Eğitimden sonra birleştirilmiş sınıf defterinin nasıl doldurulacağını öğrendiklerini belirttiler.”Ö24 betimleme dikkate değerdir.

Katılımcı öğretmenlerin okuma alışkanlıkları ve yazma konusundaki “Okumayı nasıl sevdireceklerini sordular, teknoloji çağında ilkökul öğrencilerinin yazılarını düzgün ve doğru yazmaları için neler

yapabileceklerini sordular.”Ö18, “Kitap okuma saati için masal elbisemi giydim, oldukça dikkatlerini çekti, sınıf içi uygulamalarımı ve aile katılım örneklerini anlattım.”Ö25 betimlemeleri oldukça önemlidir. Ayrıca katılımcıların uyum haftası konusundaki “Uyum haftasında karşılaştığım zorlukları, sonraki yıllarda nasıl çözüm ürettiğimi aktardım.”Ö30, “Sınıf içi deneyimlerimi aktardım, ailelerin uyum haftasında çok önemli olduğunu ve sürece dâhil etmenin önemini açıkladım.”Ö25 betimlemeleri; yabancı dil konusundaki “İngilizce bilmenin önemini uluslararası projelerdeki faydasını anlattım.”Ö11 betimlemesi; siber güvenlik konusundaki “Çocukların internette ve sanal dünyada karşılaşılabilecekleri tehlikeler, kontrolsüz telefon, tablet, bilgisayar kullanımı sonrası çocuklarda oluşabilecek sorunlarla ilgili bilgi verdim.”Ö34 betimlemeleri dikkat çekmiştir.

Katılımcı öğretmenlerin öğretim üyelerinin paylaşımlarını yararlı bulup bulmadıklarına yönelik görüşleri Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4.

Katılımcı Öğretmenlerin Öğretim Üyelerinin Paylaşımlarına Yönelik Görüşleri

Tema	Kategori	f
Yararlanan	Yöntem teknik	5
	TYMM	4
	Oyunun yeri	5
	Okuma kültürü	1
	Matematik	2
	Dijital okuryazarlık	2
	Yararlanamayan	
Toplam		32

Tablo 4’e göre öğretim üleriyle çalışmalara katılım sağlayıp yararlı olduğunu düşünen 20 öğretmen, katılamayan 12 öğretmen görüş belirtmiştir. Öğretim üyelerinin paylaşımlarından yararlandığını belirten katılımcıların “Evet, dersine konuk olduğum hocanın tecrübeleri bana çok faydalı oldu.”Ö3 ve “Dersim bittikten sonra hocanın dersini dinleme fırsatı buldum. Cevaplarımı dersine katkı sundum, benim için çok kıymetliydi.”Ö11, “Evet, üniversite-okul işbirliğinin her zaman eğitime kalite katacağını düşünüyorum.”Ö28 betimlemeleri dikkat çekmiştir.

Öğretim üyelerinden yöntem konusunda yararlandıklarını belirten katılımcı öğretmenler “Evet çok faydalıydı, derse geçişi kolaylaştıran oyun örnekleri güzeldi.”Ö4, “İlkokulda yöntem çeşitliliği konusu; güncel olarak kendimizi yenilememiz, gelişmeleri takip etmemiz gereken bir konuydu. Benim için faydalı oldu, öğrendiklerimi okula aktaracağımı düşünüyorum.”Ö15, “Eğitim bilimiyle ilgili çok faydası oldu.”Ö20 betimlemeleri ile görüşlerini belirtmişlerdir.

Başka bir katılımcı “Dijital okuryazarlık’ seminerlerini dinledim. Oldukça güzel içeriklerdi. Benim için faydalıydı öğrendiklerimi sınıfıma aktaracağımı düşünüyorum.”Ö15, benzer şekilde “Kesinlikle çok faydalıydı. Unuttuğum konuları tekrar hatırladım.”Ö29, “Evet, oldukça yararlıydı. Eğitime anlattıkları konuları dâhil ederek eğitimimizi zenginleştirmeye çalışıyoruz. Ö34 şeklinde açıklama yapmıştır. TYMM konusunda faydalandığını belirten katılımcıların “Evet, öğretim

görevlisinin paylaşımlarının bizim açımızdan çok faydalı olduğunu düşünüyorum. Çünkü alanımızla ilgili yeni bilgileri, TYMM hakkında çok değerli bilgileri bizimle paylaştı.”Ö21 şeklinde açıklamıştır. Katılımcılar yaratıcı yazarlık konusunda “Evet, yaratıcı yazarlık eğitiminde sınıfta uygulayabileceğim örnek çalışmalar öğrendim.”Ö25, matematik konusunda “Matematiğin çocuklar için önemli olduğunu daha anlamış oldum.”Ö33 betimlemeleri dikkat çekmiştir.

Okul öncesi eğitimin ve oyun temelli öğrenmenin önemi konusunda öğretim üyelerinden faydalandığını belirten katılımcı öğretmenlerin “Öğretim elemanının sunduğu içerik oldukça yararlıydı. Okul öncesi eğitimin temelleri ve çocuk gelişiminde kritik dönemler üzerine verdiği bilgiler ufuk açıcı oldu. Özellikle oyun temelli öğrenmenin önemini ve kaynakların kısıtlı olduğu durumlarda yaratıcı etkinlikler tasarlama yöntemlerini paylaşması, meslekî motivasyonu artırdı.”Ö37 betimlemesi dikkat çekmektedir.

Katılımcı 12 öğretmen ise, öğretim elemanları ile olan faaliyetlere katılamadıklarını “Okulumuza öğretim elemanı gelmedi. Planlamada okulumuz yoktu, bunun nedenini merak ediyorum.”Ö30 ve “Okulumuza öğretim görevlisi gelmedi, belirlenen okullardan değildik.”Ö31 şeklindeki ifadelerle öğretim üyelerinden seminer alamadıklarını ancak almak istediklerini belirtmişlerdir.

Katılımcı Öğretmen Adaylarından Elde Edilen Bulgular

Öğretmen adaylarının deneyimli öğretmenlerin paylaşımlarına ilişkin görüşleri Tablo 5’te belirtilmiştir.

Tablo 5.

Öğretmen Adaylarının Deneyim Paylaşımına İlişkin Görüşleri

Tema	Kategori	f
Kişisel		5
	Kendini geliştirmiş hissetme	4
	Hayata karşı isteklilik	1
Meslekî		60
	Öğretmenlik uygulamaları	14
	Mesleğe karşı olumlu tutum/motivasyon	14
	Eğitim kalitesi	3
	Aile katılımı/ veli iletişimi	9
	Dezavantajlı okullarda çalışma	7
	Sınıf yönetimi	5
	Yeni öğretim yöntem teknikleri	5
	Özel gereksinimli öğrenciler	2
	TYMM’yi tanıma	1
Toplam		65

Tablo 5’te öğretmen adaylarının deneyim paylaşımlarının kendilerine kişisel ve meslekî olarak katkı sağladığını; kişisel katkı temasında sırayla hayata karşı isteklilik ve kendini geliştirme konusunda katkı sağladığını düşündükleri görülmektedir. Meslekî temasında meslekî gelişim, sınıf yönetimi, mesleğe karşı olumlu tutum/motivasyon, eğitim kalitesi, aile katılımı/veli iletişimi, dezavantajlı

okullarda çalışma, öğretmenlik uygulamaları, yeni öğretim yöntem teknikleri, özel gereksinimli öğrenciler, TYMM'yi tanıma konularında katkı sağladığını düşündükleri görülmektedir.

Katılımcı öğretmen adaylarının kişisel katkı açısından “hayata karşı daha istekli olma” kategorisindeki “Hayat dolu olma isteğimi arttırdı.”ÖA betimlemesi ile “kendini geliştirme” kategorisinde “Kendimi daha çok geliştirmem gerektiğini anladım.”ÖA11, “Köy şartları için hala yetersiz olduğumu ve bu konuda kendimi geliştirmem gerektiğini anladım.”ÖA ve “Bu ders benim için gelecek planlaması oldu.”ÖA16 betimlemeleri dikkat çekmektedir.

Katılımcı öğretmen adayları mesleğe karşı olumlu tutum/motivasyon kategorisinde “Mesleğimizi daha çok sevdi.”ÖA4, “Meslekî motivasyonum arttı.”ÖA6, “Öğretmenlerimizin farklı bakış açılarını, yaşadıkları zorlukları dinlemek mesleğe karşı tutumumu etkiledi.”ÖA8, “Meslekî kaygılarım hafifledi.”ÖA10, “Mesleğe bağlılığımızı arttırdı.”ÖA12, “Sınıf yönetimindeki tecrübeleri benim için bir gelecek planlaması oldu.”ÖA16, “Bu değerli bilgiler sayesinde mesleğe kendimizi daha yakın hissettik.”ÖA17, “Mesleğimi daha iyi anlamamı, mesleğime ısınmamı sağladı.”ÖA22, “Öğretmenlik adına yeni bir bakış açısı kazandım.”ÖA21 ifadeleriyle mesleğe karşı olumlu tutum geliştirdiklerini belirtmişlerdir.

Meslekî katkı açısından katılımcı öğretmen adayları sınıf yönetimi kategorisinde “Sınıf yönetimi konusundaki içerik çok faydalıydı.”ÖA24, “Sınıf yönetimi tecrübelerini aktardılar, yararlı olduğunu düşünüyorum.”ÖA2, “Çocuklara nasıl katkı sağlayacağımı ve sınıf yönetimimi anladım.”ÖA1 şeklinde görüşlerini ifade etmişlerdir.

Katılımcı öğretmen adayları eğitim kalitesi açısından “Dersleri nasıl işlediğinden, nasıl materyaller kullanılacağından bahsetti.”ÖA19, “Sınıfta yapabileceğim uygulamalarla ve karşıma çıkabilecek durumlarla ilgili katkı sağladı.”ÖA24 şeklinde görüşlerini açıklamışlardır.

Katılımcı öğretmen adayları aile katılımı/veli iletişimi açısından “Aile katılımı hakkında bilgi sahibi olmamı sağladı.”ÖA3, “Velilerle daha iyi iletişim kurma yollarını ve önemini anladım.”ÖA5, “Aile katılımının önemi açısından farkındalık oluşturdu.”ÖA9, “Velilerle yaşayabileceğimiz sorunları ve çözüm önerilerini anlattı.”ÖA13, “Veli ilişkileri konusunda paylaşım oldu. Mesleğe başladığımda bu konulara daha fazla dikkat edeceğim.”ÖA24 ifadelerini kullanmışlardır.

Katılımcı öğretmen adayları dezavantajlı okullarda çalışma açısından “Köy okulu, özel gereksinimli çocuklar ve aile katılımı konusundaki tecrübelerini aktardı, sorularımızı tek tek cevapladı, beklentilerim karşılandı.”ÖA6, “Köy okulu deneyimlerini ve mevcut çalıştığı okuldaki deneyimlerini aktardı. Nelerle karşı karşıya gelebileceğimi daha iyi anladım.”ÖA11, “Kesinlikle, deneyimli bir öğretmenden meslekte karşılaşılabileceğimiz olaylarla ilgili bilgi almak çok faydalı .” ÖA13, “Meslekte zorlandığı tarafları, aileler karşısındaki davranışları hakkında tecrübelerinden bahsetti.” ÖA17 şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Katılımcı öğretmen adayları öğretmenlik uygulamaları açısından “Öğretmenlik uygulaması hakkında daha fazla bilgi aldım.”ÖA11, “Mesleğimi icra ederken neler yaşayabileceğim konusunda daha fazla fikir sahibi oldum.”ÖA17, “Uygulamalarda verdiği örnekleri göreve başladığımda dikkate alacağım.”ÖA24 şeklinde açıklamışlardır.

Katılımcı öğretmen adayları yeni öğretim yöntem-teknikleri açısından “Farklı öğrenme yaklaşımlarının uygulanabileceğini öğrenmiş olduk”ÖA8, “İlk öğretmenlik tecrübelerinden, dersleri nasıl işlediğinden, öğrencilerle nasıl iletişim kurduğundan bahsetti.”ÖA20, “Mesleki açıdan sınıflarda yaptırabileceğim uygulamalarla ilgili katkı sağladı.”ÖA22 şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

Katılımcı öğretmen adayları özel gereksinimli öğrenciler kategorisinde “Özel gereksinimli çocuklar konusundaki tecrübelerini aktardı, çok memnun kaldım.”ÖA6, “Öğretmenlerimizin farklı bakış açılarını görmek, yaşadıkları zorlukları dinlemek faydalı oldu.”ÖA8 şeklinde betimlemeler yapmışlardır. Ayrıca TYMM’yi tanıma açısından “Sözleşmeli öğretmenlik, Montessori, köy okulu, veli yaklaşımları, TYMM uygulama konusunda deneyimlerini aktarması benim için çok faydalı oldu.”ÖA8 ifadelerini kullanmışlardır.

Proje kapsamındaki deneyim paylaşımlarının katılımcı öğretmen adaylarının beklentilerini karşılayıp/karşılamadığına ilişkin bulgular Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6.

Öğretmen Adaylarının Proje Kapsamındaki Deneyim Paylaşımlarının Beklentilerini Karşılama Durumuna İlişkin Görüşleri

Tema	Kategori	f
Olumlu	Karşılaşabilecekleri sorunlar ve çözümler	18
	Beklentilerimi karşıladı	11
	Farklı uygulama örneklerini görme	10
	Mesleğe karşı olumlu tutum geliştirme	8
	Meslekle ilgili daha fazla bilgi edinme	5
	Yararlı buldum	3
	Olumsuz	
Kararsız		1
Toplam		58

Tablo 6’da, öğretmen adaylarının proje kapsamında öğretmenlerin yaptığı deneyim paylaşımlarını karşılaşabilecekleri sorunlar ve çözümleri, farklı uygulama örneklerini görme, meslekle ilgili daha fazla bilgi edinme, mesleğe karşı olumlu tutum geliştirme, meslekle ilgili daha fazla bilgi edinme açısından ve herhangi bir neden belirtmeden beklentilerini karşıladığını, paylaşımların yararlı olduğunu düşündükleri görülmektedir.

Öğretmenlerin deneyim paylaşımlarını karşılaşabilecekleri sorunlar ve çözümler açısından yararlı bulduklarını ifade eden öğretmen adayları görüşlerini “Öğretmenlikteki zorlukları nasıl aştığını, bizim de zorlukları aşabileceğimizi anlattı.”ÖA5, “Kafamdaki sorular cevaplandı.”ÖA10, “Nelerle karşılaşabileceğimi daha iyi anladım.”ÖA11, “Velilerle yaşayabileceğimiz sorunları ve çözüm önerilerini anlattı.”ÖA13, “Sınıfta sorun olduğunda nasıl başa çıktığımı anlattı.”ÖA16, “Sınıfta karşıma çıkabilecek durumlarla ilgili katkı sağladı.”ÖA22, “Meslek hayatımızda bizi nelerin beklediğini anlamamızı sağladı.”ÖA23 ve “Sınıf yönetimi ve veli ilişkileri konusunda paylaşım oldu. Mesleğe başladığımda bu konularda daha dikkatli olacağım.”ÖA32 betimlemeleriyle ifade etmişlerdir.

Öğretmenlerin deneyim paylaşımlarının farklı uygulama örneklerini görme açısından yararlı bulduklarını ifade eden öğretmen adayları görüşlerini “Montessori, köy okulu, veli yaklaşımları gibi okullarda farklı öğrenme yaklaşımlarının uygulanabileceğini dinlemiş olduk.”ÖA8, “Öğrencinin ödüllendirilmesi ve cezalandırılmasından; ayrıca ödül ve cezanın yerinde kullanılması gerektiğinden bahsedildi.”ÖA14, “Saha hakkında, aile katılımı hakkında değerli bilgiler edindik.”ÖA17, “Ders işleyişi, öğrencileri derste nasıl tuttuğundan bahsetti.”ÖA20 betimlemeleri ile ifade etmişlerdir.

Öğretmenlerin deneyim paylaşımlarının meslekle ilgili bilgi edinme açısından yararlı bulduklarını ifade eden öğretmen adaylarının betimlemeleri “Okuldaki, kendi sınıftaki görüntülerle destekleyerek meslekî açıdan yeterliliği ile umut oldu.”ÖA1, “Bizi öğretmenlik mesleği hakkında çok güzel bilgilendirdi.”ÖA17, “Çok faydalı oldu. Bize ilk gittiği okuldan ve orada yaşadığı zorluklardan bahsetti, ilham vericiydi, tekrarını isteriz.”ÖA18, “Mesleğimi daha iyi anlamamı sağladı.”ÖA21 şeklindedir.

Öğretmen adayları “Meslek hakkında beklentilerimi karşıladı.”ÖA4, “Sorularımızı cevapladı, büyük ölçüde beklentilerim karşılandı, çok memnun oldum.”ÖA6, “Köy ve şehirdeki okullardaki tecrübelerini anlattı, beklentimi karşıladı.”ÖA7, “Beklentimin üstündeydi.” ÖA15, “Beklentilerimi yüksek oranda karşıladı.”ÖA23, “Beklentimiz karşıladı güzel somut örnekler verdi.”ÖA24 betimlemeleriyle deneyim paylaşımlarının beklentilerini karşıladığını ifade etmişlerdir. Beklentilerimi karşılamadı cevabını veren hiçbir öğretmen adayının olmaması araştırmanın bulguları açısından oldukça dikkat çekicidir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu araştırmada proje kapsamındaki faaliyetlerin öğretmenlerin kişisel ve meslekî gelişimlerine katkısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar görev başındaki öğretmenlerin yaptıkları işlerdeki görünürlüğün sağlanmasıyla, meslekî tatmin duygusu ve motivasyonlarının artması açısından proje faaliyetlerinin kişisel ve meslekî katkısını ortaya koyması açısından dikkate değerdir. Öğretmenlerin bu faaliyetlerde görev almasının meslekî performanslarına yansıtacağı düşünüldüğünde, eğitimin verimliliğinin sağlanması açısından üniversite okul iş birliğinin önemli ve yararlı olduğu belirtilebilir.

Araştırmada öğretmenlerin yaptığı deneyim paylaşımlarının öğretmen adaylarının meslekî ve kişisel açıdan gelişimlerine katkısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanı sıra proje kapsamında paylaşılan içeriklerin öğretmen adaylarınca kendilerine faydalı olduğunu ve projenin beklentilerini karşıladığını belirtmeleri üniversite okul iş birliğinin yararının vurgulanması açısından oldukça önemlidir. Aydın vd. (2017) araştırmalarında, Okulda Üniversite Modeli – temelli öğretimin geleneksel öğretime göre 5. sınıf öğrencilerinin kesir konusundaki bilgilerine istatistiksel olarak anlamlı etkisi olduğunu; bu öğretimin matematik dersine ilgiyi arttırdığını belirlemişlerdir. Bu sonuçlar eldeki araştırma sonuçlarını desteklemektedir. Ayrıca eldeki araştırmanın sonuçları Özcan'ın (2013) öğretmen eğitiminde uygulamayı yoğun olarak çırak-kalfa-usta modeliyle teori ve uygulamayı birleştiren “Okulda Üniversite” çalışmasıyla örtüşmektedir. Eldeki araştırmada MEB ve eğitim fakültelerinin iş birliği çerçevesinde deneyimli öğretmenlerin bir program dâhilinde belirlenen konuyu öğretmen adaylarına anlatması, akademisyenlerin de yine belirlenen konularda görev

başındaki öğretmenlere paylaşım yapması esas alınmaktadır. Bu sonuçlar öğretmen yetiştirmede teori ve uygulamanın birlikte yürütülmesinin önemini vurgulamak açısından oldukça önemlidir.

Yapılan araştırmalar, göreve yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin öğretmenlik rolüne uyum sağlamada, okula ve çevreye uyum sağlamada, resmi işlerin yerine getirilmesinde, öğretim görevini yerine getirmede, sınıf yönetiminde, çeşitli derslerin öğretiminde, rehber öğretmenler, yöneticilerden yeterince destek almada, teknoloji ve araç gereçlere ulaşmada, öğrencilerin motivasyonlarını arttırmada sorunlarla karşılaştıkları ve bu sorunların görev yapılan yerleşim yeri, görev yapılan okuldaki öğretmen sayısı ve mezun oldukları fakülteye göre anlamlı farklılıklar gösterdiği belirtilmektedir (Korkmaz, 1999; Korkmaz vd., 2004; Sarı, 2011). Bu sonuçlar eldeki araştırmanın sonuçlarıyla birlikte değerlendirildiğinde bu proje ile öğretmen adaylarının teori ile pratik arasındaki boşluğun azalmasına, farkındalıklarının artmasına ve öğretmenlik rolüne uyum sağlamaya katkısı olabileceği belirtilebilir.

Üniversite-okul iş birliğinin kuramsal bilgi ile uygulamanın birleşmesinde önemli olduğu belirtilebilir. Karşılıklı olarak sağlanan katkılar/hizmetler sonucunda eğitim sisteminin farklı düzeylerinin geliştiği ve değiştiği gözlenmektedir. Dolayısıyla bu iş birliklerinin kâğıt üzerinde kalmaması ve hayata geçirilmesi son derece önemlidir (Oğuz, 2024). Eldeki araştırmada üniversite okul iş birliğinin öğretmen adaylarına meslekî ve kişisel açıdan katkı sağlaması, meslekî kaygılarının giderilmesine destek olması, ilham verici olması ve mesleğe daha yakın hissetmeleri açısından beklentilerini karşıladığı sonucuna ulaşılmıştır. Aynı zamanda proje kapsamında sunulan içeriğin öğretmen adaylarının meslek hayatlarında karşılaşılabilecekleri sorunların ve çözümlerinin neler olabileceği hakkında fikir edinmeleri, sınıf içinde farklı uygulama örneklerini görebilmeleri ve meslek hayatı ile ilgili daha fazla bilgi edinebilmeleri bakımından yararlı olduğu sonucuna varılmıştır. Bu sonuçlar MEB ve üniversite iş birliğinin daha nitelikli bir eğitime katkısı açısından oldukça önemlidir.

Bu araştırmada katılımcı öğretmenlerin eğitim fakültelerindeki akademisyenlerden meslekî gelişimleri açısından yararlandıkları sonucu oldukça önemlidir. Şahin (2013) araştırmasında, katılımcı öğretmenlerin büyük çoğunluğunun HİE seminerlerini eğitim fakültelerindeki akademisyenlerin vermesini istediklerini; Gökdere ve Çepni (2004) çalışmalarında, HİE seminerlerinin etkinliğini artırmak için alanlarında uzman akademisyenlerin vermesi gerektiğini belirlemişlerdir. Cengiz (2013) ise HİE seminerlerinin uygulamaya dönük olmamasından dolayı katılan öğretmenlerin faydalanamadıklarını belirlemiştir. Bu sonuçlar eldeki araştırmadaki öğretmenlerin üniversitelerde akademisyenlerin dersine katılması ve akademisyenlerin okullara gelerek seminer vermesinin faydalı olduğunu gösteren sonuçlarla birbirini destekler niteliktedir.

Ülger (2021) araştırmasında fakülte-okul işbirliğinin yetersizliği, öğretim elemanı, uygulama öğretmeni ve okul yöneticileri yetersizliği, öğretmen adayı, öğretim elemanı ve uygulama öğretmeni arasında iş birliğinin yetersizliği, uygulama öğretmeni yetersizliği, uygulama öğretmeni ve öğretim elemanı yetersizliği, öğretmen adaylarının yeterli dönüt alamamaları, öğretmen adaylarının yetersizliği (uygulama, bilgi, donanım, motivasyon), uygulama öğretmenlerinin seçiminde nicel verilerin nitelikten daha çok ön plana çıkması, öğretim elemanlarının ders yüklerinin yoğunluğu, öğretim elemanı ve uygulama öğretmenlerinin sorumlu oldukları öğretmen adaylarının sayısının

fazlalığı, uygulama okulu ve uygulama öğretmeni yetersizliğini ortaya koymuştur. Bu yetersizlikler öğretmen eğitiminde birtakım sorunları ve eksiklikleri beraberinde getirebilir. Bu açıdan eldeki araştırmanın görev başındaki öğretmenlerin eğitim fakültelerinde meslekî deneyimlerini somut örneklerle paylaşmasının öğretmen adayları açısından yararlı olduğunu gösteren bulguların MEB ve üniversite iş birliğine dayalı proje faaliyetlerinin önemini ortaya koymaktadır. Eğitim fakültelerindeki uygulama dersleri bu bulgularla birlikte yorumlandığında; not kaygısı, prosedürler gibi nedenlerle beklenen veya istenen verim sağlanamamış olabileceğini düşündürmektedir. Oysa bu proje kapsamında öğretmen adayları deneyimli meslektaşlarının spesifik örneklerini hiçbir kaygı veya stres olmadan deneyimlemeleri proje faaliyetlerine yönelik olumlu görüşler geliştirmelerine neden olmuş olabilir. Öte yandan deneyim paylaşımı yapan öğretmenlerin bu paylaşımların kendilerinde de meslekî ve kişisel açıdan katkı sağladığını düşündüklerini belirtmeleri bu iş birliği faaliyetlerinin iki yönlü yarar sağladığını göstermektedir.

Araştırmalar şehir merkezlerinde göreve yeni başlayan öğretmenlerin stres, rehberlik yetersizliği, yoğun iş yükü, velilerle yeterince iletişim kuramama ve destek eksikliği gibi sorunlarla karşılaştıklarını göstermektedir (Gaikhorst vd., 2016). Haggarty vd. (2013) araştırmalarında, öğretmenlerin meslekî gelişiminin devam etmesi için, mesleğin başındaki aday öğretmenlere rehberlik (mentorlük) eden köprü öğretmenlerin düşünce ve uygulamalarıyla eğitimle ilgili konularda tartışma becerilerinin geliştirilmesinde değişikliğe ihtiyaç olduğunu belirlemişlerdir. Bümen ve Özaydın (2013) öğretmen özyeterlik inancının lisans eğitimi sırasında ve göreve başladıktan sonra anlamlı düzeyde arttığını ve mesleğe yönelik tutumda anlamlı bir farklılık olmadığını belirlemişlerdir. Bu sonuçlar eldeki çalışmadaki deneyimli öğretmenlerin; iletişim, öğretim yöntem ve teknikleri, mesleğin önemi, sınıf yönetimi, okuma yazma öğretimi, veli ilişkileri, yöntem teknikler, projeler, web 2.0 araçları, birleştirilmiş sınıflar, felsefe konularında paylaşımlar yapmayı tercih ettikleri bulguları ile değerlendirildiğinde, okul ve üniversite iş birliğinin göreve yeni başlayan öğretmenlere meslekî açıdan yararlı olacağı belirtilebilir. Ayrıca öğretmenlerin meslekî deneyimleri sonucunda bu konu başlıklarının önemli bulmaları da dikkat çeken sonuçlardır.

Bu çalışmadaki okul üniversite iş birliğinin; öğretmenlerin, yöneticilerin, öğretmen adaylarının üniversitelerdeki bilimsel faaliyetlerden daha çok haberdar olmasını destekleyeceği düşünülmektedir. Bu durumun hem öğretmenlerin hem de öğretmen adaylarının kariyer gelişimine katkı sağlayabileceği belirtilebilir. Okul ve üniversitenin karşılıklı fayda ilkesine dayalı olarak iş birliği içinde gerçekleşen bu faaliyetlerin, öğretmenlerin meslekî becerilerinin gelişimine katkı sağlayacağı ve böylece eğitim sürecindeki sorunların çözümünü kolaylaştıracağı belirtilebilir.

Sınırlılıklar ve Öneriler

Bu çalışmada üniversite okul iş birliğine dayalı proje uygulanmasının görev başındaki öğretmenlere ve aday öğretmenlere meslekî gelişim sağladığı belirlenmiştir. Bu sonuçlar ışığında üniversite-okul iş birliğinin sistemli şekilde ülke genelinde uygulanması önerilebilir. Bu proje faaliyetlerinin, eğitimcilerin hem pedagojik hem de içerik bilgilerini güncel tutmalarını sağladığından yola çıkarak, eğitimcilerin farklı konularda uzmanlarla iş birliği platformları oluşturması, eğitimcilerin sürekli gelişimini sağlamak için belli aralıklarla eğitim programları düzenlenmesi önerilebilir.

Bu araştırma eğitim fakültelerinin temel eğitim bölümü okul öncesi ve sınıf eğitimi ile sınırlıdır, bu durum sonuçları genellemeyi zorlaştırmaktadır. Bu proje faaliyetlerinin eğitim fakültelerindeki diğer bölümleri de kapsayacak şekilde genişletilmesi önerilebilir. Ayrıca daha fazla sayıda deneyimli öğretmeninin aday öğretmenlerle buluşması, farklı şehirlerden öğretmenlerin de proje kapsamında faaliyetlere katılması önerilebilir.

Dil ve Yazım Denetimi için Yapay Zekâ Kullanımı: Yazarlar bu araştırmanın hiçbir yerinde yapay zeka araçlarından yararlanmadıklarını beyan ederler.

Etik Beyan: Bu araştırma, İstanbul Medeniyet Üniversitesi – Sosyal ve Beşeri Bilimler Yayın

Etiği Kurulu tarafından 26.11.2024 tarihli ve 2024/10 sayılı karar ile verilen etik kurul izni kapsamında yürütülmüştür.

Kaynakça

- Akyüz, Y. (2008). *Türk eğitim tarihi, M.Ö. 1000 – M.S. 2008* (13. Baskı). Pegem Akademi.
- Alkan, C. (1998). Öğretmenlik mesleğinde istihdam. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 241(14), 12-18.
- Aydın, U., Tunç Pekkan, Z., Taylan, R. D., Birgili, B. & Özcan, M. (2017). Okulda üniversite modeli: beşinci sınıf öğrencilerinin kesir bilgisi gelişiminden yansımalar. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 25(5), 1979-1994
- Bersin J. (2007). Coaching: instill coaching as a leadership quality. *Leadership Excellence*, 24(7), 7.
- Boyras, A. (2007). İlköğretim okullarında görev yapan aday öğretmenlerin sınıfta karşılaştıkları disiplin sorunları. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Bümen, N.T. & Özaydın, T.E. (2013). Adaylıktan göreve öğretmen özyeterliliği ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlardaki değişimler. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 38(169), 109-125.
- Büyükdinç, N. F. (2007). *Osmanlı medreselerinde bir öğretim metodu olarak münâzara ve Ahmet Cevdet Paşa'nın Âdâb-ı Sedâd adlı eseri*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Büyüköztürk, Ş. (2017). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (23. Baskı). Pegem Akademi.
- Cengiz D. (2013, 9-11 Aralık). *Eğitimde BİT'in betimleyici ve kuralcı yönleri-Fatih projesi örneği (Konferans sunum özeti)*. XVIII. Türkiye'de İnternet Konferansı, İstanbul Üniversitesi Kongre Kültür Merkezi, Fatih-İstanbul.
- Çaylar, M. (2025). Bir Tanzimat bürokrati: Ahmet Cevdet Paşa (1823-1895). *Arşiv Dünyası*, 12(1), 70-73.
- Çepni S. & Şenel Çoruhlu T. (2010). Alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerine yönelik hazırlanan hizmet içi eğitim kursundan öğretime yansımalar. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 117-128.
- Ergin İ., Akseki B. & Deniz E. (2012), İlköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitim ihtiyaçları. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(42), 55-66.
- Gaikhorst, L., Beishuizen, J., Roosenboom, B. & Volman, M. (2016). The challenges of beginning teachers in urban primary schools. *European Journal of Teacher Education*, 40(1), 46-61.
- Gökdere M. & Çepni S. (2004). Üstün yetenekli öğrencilerin fen öğretmenlerinin hizmet içi ihtiyaçlarının değerlendirilmesine yönelik bir çalışma; bilim sanat merkezi örnekleme, *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 1-14.
- Gömleksiz, N., Ülkü, A.K., Biçer, S. & Yetkiner, A. (2010). Mesleğe yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin yaşadıkları zorluklarla öğretmen adaylarının yaşayabilecekleri zorluklara ilişkin algılarının karşılaştırılması. *e-Journal of New World Sciences Academy*, 5(3), 12 – 23.

- Gönen S. & Kocakaya S. (2006). Fizik öğretmenlerinin hizmet içi eğitimler üzerine görüşlerinin değerlendirilmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(1), 37-44.
- Güneş, F. (2016). Öğretmen yetiştirme yaklaşım ve modelleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(3), 413-435.
- Haggarty, L., Postlethwaite, K., Diment, K. & Ellins, J. (2013). Improving the learning of newly qualified teachers in the induction year. *British Educational Research*, 37(6), 935-954. <https://doi.org/10.1080/01411.926.2010.508513>
- Kanlı U. & Yağbasan R. (2002). 2000 yılında Ankara'da fizik öğretmenleri için düzenlenen hizmet içi eğitim faaliyetlerine genel bir bakış, *Milli Eğitim Dergisi*, 153-154. https://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/153-154/kanli.htm
- Kazu İ.Y. & Kerimgil S. (2008). Yeni atanan öğretmenlerin hizmet içi eğitime ilişkin görüşleri (Elazığ ili örneği), *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23,14-30.
- Kıldan, A. O., & Temel, Z. F. (2008). Yapılandırmacı yaklaşıma dayalı oluşturulan hizmetçi eğitimin öğretmenlerin öğretmenlikle ilgili bazı görüşlerine etkisi. *Kastamonu Education Journal*, 16(1), 25-36.
- Korkmaz, İ., Saban, A. & Akbaşı, S. (2004). Göreve yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları güçlükler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 38, 266-277.
- Korkmaz, S. (1999). *Göreve yeni başlayan öğretmenlerin mesleğe uyum sorunları*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Kocaeli Üniversitesi, İzmit.
- MacBlain, S. & Purdy, N. (2011). Confidence or confusion: how well are today's newly qualified teachers in England prepared to meet the additional needs of children in schools? *Teacher Development*, 15(3), 381-394.
- MEB (1973). *Milli Eğitim Temel Kanunu* (1973, 24.06.). Resmî Gazete (Sayı 14574) <https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/14574.pdf>
- MEB (2017). Öğretmenlik mesleğinin genel yeterlikleri. Öğretmen Yetiştirme Genel Müdürlüğü: Ankara. https://oygm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_12/11115355_YYRETMENLYK_MESLEY_YENEL_YETERLYKLERY.pdf
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber*. S. Turan (Çev. Ed.). Nobel. [Orijinal baskı 2009].
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis* (2nd ed.). Thousand Oaks, SAGE.
- Oğuz, E. (2024). Üniversiteler ve okullar arasında güçlü bir iş birliği ihtiyacı. *Okul Yönetimi Dergisi*, 4(2), 147-149.
- Oğuz, M. (2014). *Ahmet Cevdet Paşa ve tarihçiliği*. Kömen Yayınları.
- Özcan, M. (2013, 9-10 Mayıs). *Okulda üniversite modelinde amaçlar, ortam ve uygulama*. Öğretmen Eğitiminde Yeni Eğilimler Uluslararası Sempozyumu'nda (ÖYES2013) sunulan bildiri. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Sağ, R. (2007). Öğretmen eğitiminde uygulama öğretmenliği uygulamasının değerlendirilmesi. (Yayınlanmamış doktora tezi). Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Sarı, M.H. (2011). *Göreve yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Şahin Ü. (2013). *Sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi ve bir model önerisi*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Adnan Menderes Üniversitesi, Aydın.
- Şimşirgil, A., & Ekinci, E. B. (2015). *Ahmet Cevdet Paşa ve Mecelle*. Beylik Yayınları
- Ülger, K. (2021). Öğretmenlik uygulamasında karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerilerine ilişkin bir araştırma. *Milli Eğitim Dergisi*, 50(232), 71-87. <https://doi.org/10.37669/milliegitim>
- Veenman, S. (1984). The perceived problems of beginning teachers. *Review of Educational Research*, 54(2), 143178.

University School Collaboration: University at my School my School at University

Murat Mücahit YENTÜR*
Serap ÇİMŞİR**
Leyla COŞKUN***
Fusun KUBİLAY****
Mehmet BATAN*****
Nuran SARMA*****

Introduction

The most important pillar of quality education is the teacher and the qualities they possess. Improving the quality of both in-service teachers and those in teacher education can support social and technological development. Alkan (1998) defines teaching as a profession requiring professional and academic training based on specialized knowledge and skills. Strengthening the prior learning of prospective teachers is important so that they can develop strategies for critical situations they may encounter in their profession. This can increase their professional motivation and improve their performance. In this context, university–school cooperation provides important benefits for teachers, teacher candidates, and academics. The project titled “University at my School my School at University” was designed to create a bridge between experienced teachers working in public schools and education faculties. The project aims to train teachers according to international standards while supporting the professional development of teachers and academics.

* Assoc. Prof. Dr., Istanbul Provincial Directorate of National Education; E: mail: myentur@hotmail.com, ORCID: 0000-0003-4382-7502

** Corresponding Author: Dr., MEB Ataşehir Mehmet Akif Ersoy Primary School; E-mail: serapkr@gmail.com, ORCID: 0000-0002-6876-0087

*** Doctoral Student, MEB Sultangazi Dostluk Primary School; E-mail: lleylacoskun@gmail.com, ORCID: 0000-0003-4932-2927

**** MEB, Ataşehir Şehit Öğretmen Hasan Akan Primary School; Email: fusunkubilay033@gmail.com, ORCID: 0000-0002-0966-6947

***** Dr., Bayrampaşa Kocatepe Primary School; Email: mbatan_2013@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-1589-8269

***** MEB, Cumhuriyet Primary School; Email: nurann.sarma@gmail.com, ORCID: 0009-0008-9325-7003

It also seeks to strengthen cooperation between the Ministry of National Education (MoNE) and universities. The aim of this study is to reveal the opinions of teachers and teacher candidates participating in this project within the framework of MoNE–university cooperation.

Method

This study was designed using a basic interpretive qualitative research approach. In this design, researchers focus on how individuals construct meaning from their experiences and interpret their lives (Merriam, 2013). The data were obtained from 38 teachers and 27 teacher candidates working in Istanbul during the 2024–2025 academic year. Data were collected using a semi-structured interview form developed by the researchers. The data were analyzed through content analysis and descriptive analysis.

Findings

The findings showed that experience sharing within the project contributed to teachers both personally and professionally. In terms of personal contributions, teachers reported feeling happier, more confident, more enthusiastic, and improving their communication skills. Professionally, they reported gains related to professional development, job satisfaction, motivation, and awareness.

Preschool teachers mainly shared experiences related to family involvement, orientation processes, communication, classroom management, inclusiveness, the importance and challenges of the profession, creative classroom environments, and school climate. Classroom teachers shared experiences on communication, teaching methods and techniques, classroom management, literacy teaching, parent relations, projects, Web 2.0 tools, combined classes, and philosophy for children.

Teachers also stated that they benefited from academics in areas such as teaching methods and techniques, the Turkish Century Education Model (TCEM), the role of play in education, reading culture, mathematics education, and digital literacy.

Teacher candidates reported that experience sharing contributed both personally and professionally. Personally, they stated that it increased their enthusiasm for life and motivation for self-development. Professionally, they emphasized contributions to professional development, classroom management, positive attitudes toward the profession, education quality, parent communication, teaching practices, new teaching methods, special needs education, working in disadvantaged schools, and understanding TCEM.

They also indicated that the content shared by teachers helped them recognize possible classroom problems and solutions, observe different teaching practices, gain deeper insight into the profession, and develop positive attitudes toward teaching.

Discussions, Conclusions, and Recommendations

The study concluded that project activities contributed significantly to the personal and professional development of teachers. These results highlight the role of such activities in increasing teachers' professional visibility, satisfaction, and motivation. Although similar studies

are limited, the findings suggest that university–school cooperation contributes to improving the efficiency of education.

Previous studies indicate that in-service education seminars often face limitations related to time, physical conditions, teacher needs, target audience, lack of follow-up, and insufficient practical application (Ergin et al., 2012; Gökdere & Çepni, 2004; Kıldan & Temel, 2008; Gönen & Kocakaya, 2006; Kanlı & Yağbasan, 2002; Çepni & Şenel Çoruhlu, 2010; Cengiz, 2013). Research by Şahin (2013) also shows that teachers prefer seminars delivered by academics from education faculties. Similarly, Gökdere and Çepni (2004) emphasize that seminars conducted by field experts increase effectiveness. These findings support the present study, which shows that interaction between teachers and academics benefits both groups.

This research is limited to preschool and classroom education within the basic education department, which makes generalization difficult. It is suggested that the project activities be expanded to include other departments in education faculties. Furthermore, it is recommended that more experienced teachers meet with prospective teachers, and that teachers from different cities participate in the project.